

СПОРТНО УЧИЛИЩЕ
"ДИМИТЪР РОХОВ"
гр. СЛИВЕН

СУ "ДИМИТЪР РОХОВ"
гр. СЛИВЕН

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР:.....
НАТАША ИВАНОВА

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

2020/2021 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищно образование

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата на СУ „Димитър Рохов“ – Сливен за намаляване дела на учениците, преждевременно напуснали образователната система, е разработена в контекста на Европейската платформа спрям бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на детството, насочени към осигуряване на всички дела на възможности за най-добър старт в живота. Тя е съобразена с рамковите европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование. Програмата кореспондира с темата за приобщаването на образование като предпоставка за предпазване на социалното изключване.

При разработване на програмата са взети предвид и изводите в Заключения на Съвета на Европа относно ролята на културата в борбата с бедността и социалното изключване (2010/C 324/03) и Заключения на Съвета от 18 ноември 2010 година относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване.

Достъпът, участието и възпитанието в областта на културата и спорта играят важна роля в борбата с бедността и социалното изключване за настъпване на по-широко социално приобщаване, като благоприятстват личностното развитие.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Сливен, съобразно спецификата и конкретните условия в Спортно училище „Димитър Рохов“

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училишната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилишна и училишна възраст, прием с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училишни политики с такава насоченост.

ПРОГРАМАТА ПРЕДСТАВЯ:

1. Определяне целите на програмата
2. SWOT анализ на моментното състояние на училището по отношение на наличието на рискови групи ученици, застрашени от отпадане.

3. Дефиниране на дейности за постигане на целите на Програмата:

- Идентифициране на рискови групи от ученици;
- Промяна в нагласите за учене на дешата, с цел повишаване мотивацията на учениците;
- Работа с родители и Обществен съвет
- Работа с учителите
- Работа на екипа по обхват и задържане
- Компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес и повишаване на интереса и активността на учениците застрашени от отпадане
- Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.
-

III. АНАЛИЗ НА МОМЕНТНО СЪСТОЯНИЕ В УЧИЛИЩЕТО

СУ „Димитър Рохов“ – Сливен е единственото спортно училище на територията на областта. В него се обучават ученици както от областта, така и от цялата страна. Дейността на Спортно училище „Димитър Рохов“ е ориентирана към личностно развитие и израстване на учениците чрез спорта и учебната дейност.

В началото на учебната 2020/2021 броят на обучаващите се в училище е 298 ученици от V до XII клас, които се приемат в съответствие с изискванията на Наредба I за условията и реда за прием и специализирана подготовка на учениците в спортните училища. Формирани са 13 паралелки, при целодневна организация на учебно-възпитателния процес. Етническият състав е почти еднороден, с преобладаване на ученици от български произход и малък процент ученици от турски етнос и почти незначителен процент ученици от ромски произход.

Всеки класен ръководител е запознат със случаите на дела в риск от отпадане в класа. Той предоставя необходимата информация на ръководството на училището или при необходимост и на други институции за работа с деца. Класните ръководители отделят специално внимание при работата си с тези деца – провеждат индивидуални разговори с тях, търсят съдействие и подкрепа от родители (настайници), треньори и педагогически съветник.

Добрата организация при провеждане на обучението от разстояние в електронна среда през втория учебен срок на учебната 2019/2020 година във връзка с разпространението на Ковид 19, спомогна учители, възпитатели, ученици и родители да се включат активно в обучението без страх, притеснение и други фактори определящи поведението на всяка отделна личност. Системният контрол на управление чрез телефонни обаждания, вайбър, фейсбукук, видео и конферентни връзки, онлайн платформи, както от страна на педагогическия персонал, така и от родители доведе до положителен резултат относно отпадане на учениците от училище. На ученици, които нямаха възможност да се включат в електронна среда се осигуриха таблети, карти за Интернет в помощ на техните семейства, на някои ученици се разнасяха материали на хартиен носител.

Като се имат предвид процесите в българското общество, могат да се обособят няколко причини за отпадането на учениците от училище:

- ✓ Промяна в ценностната система по отношение на смисъла от образование. Това поражда слаба мотивация за учене, изразяваща се в незаинтересованост към учебния процес, голям брой отсъствия по неважителни причини, slab успех, лоша дисциплина.
- ✓ Заминаване на част или цялото семейство в чужбина поради икономически причини. Децата често са отглеждани от родници, които не успяват да осъществят необходимия контрол върху тях.

Проблемът с ранното напускане на образователната система изисква добра координация между всички заинтересовани страни и институции на национално, регионално, местно и училищно ниво.

Превенцията на ранното напускане на училище е свързана с изграждане на система от лейности. Качеството на планиране е решаващо условие за усъвършенстване на организацията, структурата и методиката на обучение в училището. Прилагането на съвременни методи на обучение, отговарящи на интересите на подрастващото поколение е една стабилна основа за изграждане на успешни млади хора.

SWOT – анализ

Силни страни

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ в учебно-възпитателния процес
- Възможности за спортни изяви – класиране на призови места на републикански и международни състезания
- Създаване на среда за екипна работа, доверие и уважение към другите – учителите, треньорите и възпитателите, съдействат за формиране на толерантност и разбирателство между учениците.

- Работа по национални и международни програми и проекти, вкл. „Еразъм +“ – опознаване на света, създаване на приятелства, споделяне на добри практики, обмяна на опит
- Работа по проект „Подкрепа за успех“ и Занимания по интереси - Тези проекти дават възможност за по-качествено образование и попълно обхващане на учениците в училишното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща професионална, социална и личностна реализация
- Прилагането на Постановление № 328 на МС от 21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование даде възможност на училището да подпомогне ученици от социално слаби семейства със стипендии за достъп до образование с цел предотвратяването им от отпадане; предоставяне на стипендии за отличен успех и за изявени идаровити деца
- Бесплатно столово хранене
- Бесплатно общежитие
- Бесплатни учебници до 7 клас
- Извършване на дейности по превенция на отпадането от училище - Ежемесечно класните ръководители представят справка за допуснатите отсъствия по уважителни и по неуважителни причини. Изпращат се уведомителни писма до родителите и до социалните служби. Нарушенията се отразяват в училишната документация.
- Отпадали ученици през изминалата учебна година – 1.

Слаби страни

- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрялени от отпадане
- Липса на достатъчно ефективни механизми за справяне с проблема
- Недостатъчно ефективно включване на родителите на децата от рисковите групи
- Недостатъчно ефективни механизми на институциите за мотивиране на родителите
- Голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини на учениците, като на училището се възлага изключителното задължение да се грижи за присъствието на учениците в училище без достатъчната обвързаност и ангажираност на социалните институции и семейството.

Възможности

- Изготвяне на училищна програма и план с конкретни цели, мерки и дейности; определяне на комисия и ангажирани лица
- Създаване и актуализиране на регистър на застрашени от отпадане деца, поддръжане на база данни, разработване на индивидуални програми за всяко застрашено дете
- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на техните потребности и интереси
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане ученици
- Ефективно включване на училището и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск от отпадане
- Разработване на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и активна работа със семейството
- Периодична оценка и актуализиране на мерките
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.
- Популяризиране на образоването като предпоставка за успешна професионална и личностна реализация сред родители и ученици на родителски срещи
- Прилагане на споделени добри практики в работата на училището по отношение на превенцията на отпадането на учениците от образователната система

Рискове

- Недостатъчни гръжи, контрол и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите от страна на институциите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на децата от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“

- Липса на обществена подкрепяща среда
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеещото

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

Дейностите са насочени към:

- превенция на преждевременно напускане на училище
- интервенция на преждевременно напусналите училище
- компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

Дейност	Отговорник	Срок	Индикатор
			ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА РИСКОВИ ГРУПИ
Създаване на ЕКИП ЗА ПРЕВЕНЦИЯ	Директор	до 05.09.2020 г.	Наличие на Заповед на Директора, брой заседания на комисията
Продължаване на отсъствията на учениците и причините за тях	Екип за превенция	постоянен	Брой отсъствия, извинителни бележки
Просторяване на преместването на учениците в други училища	Класни ръководители	постоянен	Брой преместени ученици
Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове	Класни ръководители	постоянен	Брой отсъствия
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците и начина, по който се извиняват отсъствията	Учители по учебни предмети	постоянен	Брой извършени проверки
Подпържане на актуален регистър на ученици, застрашени от отпадане. Идентифициране на учениците в риск от отпадане	Директор, ЗДУД, ЗДСЛ	постоянен	Изгответ и актуализиран регистър
	Педагогически съветник, класни ръководители	постоянен	

Контролирано изпращане на уведомителни писма до Дирекция социално подпомагане за учениците, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини за месец	Директор, класни ръководители	постоянен	Брой изпратени писма
Актуализиране състава на училищния координационен съвет /КС/, изготвяне план за дейността му и изпълнение на набелязаните в него задачи.	Директор, ЗДУД, Педагогически съветник, КС	31.08.20 / за състава на КС/- 10.10.2020 / за плана/-текущ / за изпълнението/	Наличие на заповед за КС Изготвен план за дейността на КС Брой проведени дейности
ДЕЙНОСТИ ЗА ПРОМЯНА В НАГЛАСИТЕ ЗА УЧЕНЕ			
Информационна кампания „Зашто е важно да учим?“ - дискусии по класове провеждане на анкети популяризиране на успели спортисти	Педагогически съветник Възпитатели Класни ръководители	Първи учебен срок	Брой включени паралелки Брой анкети и анализ на результатите
Запознаване на учениците и родителите с училищната документация по време на часа на класа и родителските срещи – Правилник за дейността на училището, Правилник за дейността на общинскието, етичен кодекс и др.	Директор, ЗДУД, Педагогически съветник, Класни ръководители	Септември- октомври	Брой проведени срещи
Провеждане на индивидуални разговори за мотивация за учене с ученици от различни класове	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени разговори
Работа на педагогически съветник по мерките за отсъствията и преждевременното отпадане на учениците от училище.	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени срещи
Използване на електронен дневник и обучителни платформи /УЧА СЕ/ за обмен на информация и други, поддържане сайта на училището	Ръководител на Направление ИКТ, учители	Постоянен	

Активни работата на ученическия съвет и повишаване ролята на ученическото самоуправление. Вклучване в плана на училищния ученически съвет дейности за създаване на подкрепяща среда.	Педагогически съветник Класни ръководители	Постоянен	Брой проведени срещи на ученически съвет и протоколи
Участие на ученици в различни училищни кампании за повишаване на интереса към екипната работа в училище – отбележване на: световен ден на водата, световен ден на Земята, АНТИ-СТИН – кампания, деня на будителите, благотворителни инициативи и др.	Председател на УС октомври		Брой проведени дейности
Провеждане на допълнителни консултации на ученици с обучителни затруднения по различни учебни предмети	Учители по учебни предмети	Постоянен	Брой обхванати ученици и проведени консултации
Провеждане на интерактивни уроци по различни предмети По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, онаглеждаване, практическа насоченост.	Учители по учебни предмети	Постоянен	Брой проведени интерактивни и електронни уроци
Подобряване на МГБ с цел училището да бъде привлекателно място	Директор	Постоянен	
Работа по проект „Подкрепа за успех“: Сформиране на групи по проекта за преодоляване на обучителните затруднения и напруланите дефицити по учебни предмети и успешно представяне на ДЗИ. Назначаване на образователен ментор	Екип по проекта, Ръководители на групи Директор	Постоянен	Брой обхванати ученици Назначен образователен ментор
Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности	Педагогически съветник	септември	Брой анкети
Формиране на групи по занимания по интереси в зависимост от желанията на учениците.	Педагогически съветник Ръководители на групи	X, 2020 г.	Брой групи и брой обхванати ученици
Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране и продължаване на	Педагогически съветник и класни ръководители	02.09.2020- 30.06.2021 г. по	Брой проведени срещи

образованието и придобиване на квалификация.	тематични планове за часа на класа		
Партньорство с Центъра за кариерно ориентиране			
Социализиране и интегриране на учениците, за които българският език не е майчин	Педагогически съветник и постоянен	Брой брошури, табла	
Подкрепа за деца и ученици със СОП с оглед ранната им социализация	Педагогически съветник, постоянен	Брой брошури, табла	
РАБОТА С РОДИТЕЛИ И ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ			
Вклучване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничеството с училищното ръководство	Директор, ЗДУД, класни ръководители, педагогически съветник	Постоянен	Брой инициативи
Провеждане на индивидуални разговори с родители на деца в рискови групи	Класни ръководители, Педагогически съветник	Постоянен	Брой срещи
Оказване на консултивна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникацията с децата си	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени срещи
Работа с Обществения съвет с цел подпомагане на дейността по превенция на ранното отпадане на ученици от училище	Обществен съвет Учители, ръководство	Постоянен	Брой инициативи
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи. Училището да се превърне в медиатор за срещи между родители и различни специалисти с цел поддръжане на делата им.	Директор, ЗДУД, ЗДСД, Класни ръководители Педагогически съветник	02.09.2020 30.06.2021 г.	- Брой проведени срещи
Прилагане на нови подходи в работата с родителите: активното включване и партньорство в дейности на училището	Директор, класни ръководители педагогически съветник	април	Проведени инициативи
Сътрудничество с различни организации - Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, МКБПМН, ПИЦ, Младежки дом, Комисия за борба с графика на хора и други	педагогически съветник класни ръководители	02.09.2020 г. 30.06.2021 г.	- Брой срещи

РАБОТА С УЧИЛИЩЕТИ			
Квалификация на педагогическите специалисти, насочено към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище	Директор, учители	Постоянен	Брой обучени учители
Повишаване на методическата подготовка на педагогическите специалисти в училището	Директор, РУО	Постоянен	Брой обучени учители
Вътрешноквалификационна дейност – споделяне на добри практики в обучението по учебни предмети с цел подобряване качеството на предоставяното обучение	Директор, Председатели на МО, педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени семинари, лекции, беседи
Повишаване на достъпа до съвременни ИКТ и активно използване на интерактивната дъска и интерактивния дисплей в учебния процес	учители	Постоянен	Брой проведени занятия и отворени уроци
Обмен на добри и работещи практики с други спортни училища	Директор, учители	Постоянен	Брой срещи
РАБОТА НА ЕКИПА ПО ОБХВАТИ ЗАДЪРЖАНЕ			
Работа на екипа по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на учениците в образователната система	Членове на екипа, Директор, ЗДУД, класни ръководители	Постоянен	Брой срещи, брой посетени адреси и изгответи протоколи
КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	Февруари, 2021 г. Юли, 2021 г.	Брой отчети
Планиране на дейности в плана на класа, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	Постоянен	Брой проведени срещи

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическият съвет с протокол № 12 от 31.08.2020 г.

Настоящата програма е отворена и може да бъде променяна и допълвана при необходимост.